

Lavrov v Americe. Proč bez Ruska Trump nemůže řešit globální problémy války a míru

- CZ24 News | 26. prosince 2019

USA/RUSKO: Uběhlo víc než dvacet let od té doby, co 24.března 1999 ministerský předseda Ruska Jevgenij Primakov obrátil své letadlo nad Atlantikem (v oblasti Newfoundlandu) a zrušil návštěvu v USA. Stalo se to poté, co se s ním telefonicky spojil tehdejší viceprezident USA Albert Gore a oznámil, že NATO začalo bombardovat Jugoslávii.

Američané tehdy rozehrávali choulostivou hru. Na jedné straně si počkali, až Primakov odletí a dokonce až absolvuje velkou část cesty. Očividně nepočítali s tím, že se otočí na zpáteční cestu, když už prakticky doletěl na místo určení. Na druhé straně, jakmile vystoupil z letadla, Primakov už měl vědět, že bombardování začalo. Takže Rusko nutili nejenom přijmout faktický stav věcí, ale de facto ho odsouhlasit návštěvou premiéra, která se konala už po vypuknutí bombardování. Primakov si pouze za toto otočení zaslouží pomník vděčné vlasti, kterou zachránil před nevyhnutelným ponížením, když na poslední chvíli vyklouzl z pastí, připravené sklapnout.

Uplynulo dvacet let a do Ameriky přicestoval ministr zahraničních věcí Ruska Sergej Lavrov (připomenu, že před jmenováním premiérem Jevgenij Maximovič také stihl pracovat na postu ministra zahraničních věcí). Cestou do USA si Lavrov odbyl účast na pařížském setkání v normandském formátu, kde se Francie, Německo a Rusko ještě jednou pokoušely přesvědčit Ukrajinu, aby dostala rozum a nebránila spořádaným lidem vyřešit vlastní ukrajinskou krizi, zastavit občanskou válku, ničící tuto zemi. Ukrajina se naparuje, pokukuje směrem k Americe (zda odtud nepřijde pomoc), ale před dvaceti lety pomyslet na to, že v hlavním mechanismu na urovnání největší evropské krize vůbec nebudou zastoupeny USA, nebylo možné. Nyní však Lavrov přilétá do Washingtonu a jen tak mimochodem oznamuje ministru zahraničí Pompeovi, že, ať se Zelenský cukal, jak chtěl, úplně potvrdit minské dohody (od prvního do posledního bodu) jej ale přinutili. A Pompeo to prostě vzal na vědomí.

Samozřejmě, ministr zahraničí pronáší připravené fráze o tom, že Moskva se nesmí vměšovat do voleb prezidenta USA v roce 2020. Na toto Lavrov odpovídá něčím, jako je rada prošetřit pro začátek ukrajinské vměšování se do minulých voleb, od něhož USA dosud nemohou odejít. A vše. Dále strany přecházejí ke konstruktivnímu a zaujatému posouzení programu o globální politice.

Projednává se skutečně celý svět: Čína a Korea, Japonsko a Blízký východ, Sýrie a Libye, Venezuela a Izrael, Írán a Jemen. Zvlášť pohovořili o USA pohřbené smlouvě INF a dosud živé smlouvě START 3 (poslední dokument, regulující strategickou jadernou rovnováhu, jehož doba platnosti vyprší za rok).

USA nikdy nedebatují s kýmkoli o otázkách, které mohou řešit samostatně. V lepším případě post factum informují o svém rozhodnutí, jak informoval Gore Primakova o bombardování Jugoslávie. Jestliže ministr zahraničí projednává s Lavrovem všechny globální problémy, znamená to, že na rozdíl od Ruska, které si bez Ameriky vystačí v Sýrii i v ukrajinské krizi, Washington bez Moskvy své globální problémy vyřešit není s to.

Američané se, pochopitelně, prou, dokonce se stále ještě pokoušejí vnutit svou vizi globálních procesů. Ale už bez dřívějšího zaujetí. Obama byl posledním prezidentem USA, který věřil, že je schopný zničit ruskou ekonomiku na dranc a na jejích ruinách diktovat Rusku pravidla hry. Po jeho vládě jsou USA více znepokojeny zachováním pozůstatků vlastní ekonomické stability, než pokusy o narušení té ruské.

Ze setrvačnosti expanzionistická politika ještě pokračuje. Kongres, Pentagon a ministerstvo zahraničí jsou nespokojeny "mírumilovností" Trumpa, který dosud nerozpoutal ani jednu vlastní válku (kromě obchodních) a pokouší se polehoučku zastavit obamovské a bušovské horké války, vyprostit ze všech těchto četných konfliktů americké zbytky. Ale dřívější zápal už není. Trump a na něj orientovaná část elity a společnosti chápou, že Amerika potřebuje mírovou přestávku pro navedení pořádku ve vlastním domě. A bude to přestávka ne na jeden rok ani na pět let. Dokonce pokud vše proběhne relativně klidně a bezbolestně, USA pro obnovení budou potřebovat minimálně jedno, možná i dvě desetiletí. Pokud se však stržení americké ekonomiky do deprese uniknout nepodaří (a to je pravděpodobnější varianta), tak Amerika bude muset ještě dlouho ve světě hledat ne nadvládu, ale humanitární pomoc.

Nicméně prozatím jsou USA silné, doufají, že vydrží a zkoušejí se domluvit na zachování nějakých sfér vlivu. Jelikož vlastních sil se jim pro udržení sfér životních zájmů již nedostává, zkoušejí USA dostat záruky zohlednění jejich zájmů od Ruska.

Kdyby Washington za dlouhá léta světové nadvlády nezapomněl význam slova kompromis, tento problém by už byl vyřešen. Ani Rusko, ani Čína se nechystají vztahovat ruku na celý svět. Pouze chtějí, aby státy mohly svobodně činit volbu ve prospěch těch či oněch politických a ekonomických rozhodnutí, ve prospěch toho či onoho spojení. Ve světě jsou dosud zóny (Kanada, Británie, východní Evropa, Mexiko, Japonsko, Austrálie, Nový Zéland), kde je vliv USA zcela nebo blízko k absolutnímu. Nikdo se nechystá je odtud vytlačovat. Tím spíš, že dříve nebo později sami odejdou. Ale Amerika se stále ještě pokouší uchovat vše, v ničem neustoupit.

Dříve USA sázely na vojenskou sílu. Nyní nejsou ty doby, je potřeba vyjednávat, ale, při jednání s Lavrovem, při snaze se domluvit, se Američané stejně pokoušejí se domluvit na zachování Pax Americana. Přičemž dokonce lidé, chápající reálný stav situace, ať už se nacházejí na jakémkoli stupni americké hierarchie, nic nemohou udělat s touto neadekvátností a jsou nuceni dodržovat pravidla hry.

Na jedné straně, témata, projednáváná během návštěvy Lavrova, jsou natolik významná pro USA, že po Pompeovi jej přijímá Trump, aby podruhé projednali tatáž témata a aby zdůraznil své přání navštívit Moskvu 9. května příštího roku na základě pozvání, které obdržel od Putina na G 20 v Japonsku. Na druhé straně, Trump je natolik závislý na vnitropolitických nesvárech v USA, že je nucen opakovat Lavrovovi nesmysly o vměšování Ruska do voleb. Jelikož Moskvu obviňují, že "zvolila Trumpa" v roce 2016, prohlášení Trumpa zaznívají asi jako: "Nesmíte mě zvolit v roce 2020".

Trump je dost chytrý člověk. Je jedním z těch nemnohých Američanů, kteří skutečně chápou, v jak hluboké krizi se už USA ocitly a jak hrozný další pád jim téměř nevyhnutelně hrozí (snad jen když budou mít štěstí?). Ale demokrati hrají na impeachment, a Trump se nesmí dopustit fatální chyby, která by dala možnost jeho odpůrcům spojit proti prezidentovi senát, v němž má zatím Trump většinu.

K dnešnímu dni situace vypadá takto: demokrati dovádějí proceduru impeachmentu k hlasování ve sněmovně reprezentantů, která minimální většinou hlasuje za nucené sesazení Trumpa. Potom věc odchází do senátu, kde se republikáni začínají vytahovat nad demokraty, povolávají pro ně nepříjemné svědky a perou špinavé prádlo Bidenů, Clintonů a jiných globalistů u všech na očích. Až se republikáni namlsají zázraků vlastní udatnosti a úplně umoří rating demokratů, senát odmítá podpořit impeachment a Trump vyhrává volby.

Globalisté vědí, že, pokud bude toto schéma realizováno, již se nezvednou. Prohrají v tom případě ve prospěch Trumpa i kongres, načež jim připomenou všechno. Jejich jedinou nadějí je najít proti Trumpovi něco, co přiměje senát (kde mají republikáni většinu) vystoupit proti Trumpovi. Musí to být

něco vraždného, jelikož republikáni nemohou nechápat, že zrazováním Trumpa dávají demokratům vládu minimálně na osm, a možná i na celých šestnáct let. Mimo to by to znamenalo konec kariéry mnohých republikánských senátorů a kongresmanů.

Samozřejmě, “spojení s Ruskem” je jedno z nejperspektivnějších obvinění. A přesto, Rusko je natolik důležité pro USA, že Trump jde na riziko a přijímá Lavrova v oválném kabinetu. I když by se návštěva mohla omezit setkáním s Pompeem, v krajním případě s viceprezidentem Pensem.

Není to víc než gesto. Nic k tomu, co řekl Pompeo, Trump nedodal. Chtěl by, ale poté, co demokrati učinili pravidlem očmuchávat stenogram každého jeho rozhovoru, očividně se toho musel vyvarovat. Ale toto gesto o mnohém hovoří. Nejen za dob premiérování Primakova, ale ani o deset-dvacet let později, američtí prezidenti nepocítovali nutnost takového druhu gest.